

OBSAH

PŘEDMLUVA	17
Litovice – ves, kterou prošly české i evropské dějiny	19
Ediční poznámky	20
Poděkování.....	21
ÚVOD	23
Základní údaje o Litovicích	25
Poloha Litovic, hranice katastrálního území a místní názvy	25
Příslušnost k výšším územním celkům	27
Vývoj počtu domů a obyvatel.....	28
Číselnání domů v Litovicích	29
Pojmenování ulic v Litovicích a Litovice v jiných zeměpisných názvech	30
Původ a vývoj názvu vsi.....	31
Litovická heraldika	31
Obecní pečetní znamení.....	31
Litovice ve znaku města Hostivice	32
Výsledky dosavadního bádání a dostupné prameny	33
Litovice v odborných publikacích	33
Práce místních amatérských historiků.....	34
Archiv obce Litovice a MNV Litovice	35
Další významné archivní fondy a sbírky	37
Paměti a vzpomínky pamětníků.....	38
PRAVĚK	39
O archeologických výzkumech v Litovicích	41
Nejstarší archeologické nálezy	41
Archeologický výzkum v Haklově cihelně	42
Záchranné archeologické výzkumy po roce 1990	44
Doba kamenná	48
Starší a střední doba kamenná (paleolit a mezolit).....	48
Mladší doba kamenná (neolit).....	48
Pozdní doba kamenná (eneolit)	48
Doba bronzová	53
Starší doba bronzová – kultura únětická	53
Mladší doba bronzová – kultura knovízská	53
Doba železná.....	54
Starší doba železná	54
Mladší doba železná	56
Stěhování národů a slovanské osídlení před písemnými zprávami.....	56
POČÁTKY LITOVICE – ROD Z DRAŽIC (1266 – po 1343)	59
Řehník z Litovic	61
První písemná zmínka o Litovicích	61
Komoří královny Kunhuty	62
Řehníkova rodina	66
Řehník a Litovice	66

Biskup Jan IV. z Dražic	67
Mladí a počátky v biskupském úřadu	67
Změněná situace po vymření Přemyslovců	68
Suspendování z funkce a pobyt u papeže v Avignonu.....	72
Po návratu z Avignonu.....	74
Ostatní Dražicové	75
Sourozenci Jana IV. z Dražic	75
Potomci Řehoře mladšího z Dražic.....	76
Záhada erbu Dražických	76
LITOVICE V ŠLECHTICKÉM NEBO MĚŠŤANSKÉM MAJETKU (po 1343 – před 1650)	79
Jenštejnove, rod pražských arcibiskupů	81
Pešík z Příboje a z Litovic	81
Bratři Pavel a Václav z Jenštejna	82
Martin z Litovic	84
Litovští ze Svinař	85
Místopurkrabí Pražského hradu Zachař ze Svinař.....	85
Úředník desek zemských Jan Litovský ze Svinař	86
Královský prokurátor Bohuslav Litovský ze Svinař	89
Václav Litovský ze Svinař a na Loukovci, vladyka na komorním soudu.....	92
Jiří Litovský ze Svinař, jeho poručnictví a další příbuzní	94
Chrtové ze Rtína.....	96
Purkrabí Pražského hradu Bohuslav Chrt ze Rtína	96
Dělení Litovic a Břví mezi Martina a Zikmunda Chrtovy ze Rtína.....	97
Ottové z Losu.....	99
Jan Otta z Losu a na Nižboru	99
Synové Jana Otty z Losu	100
Šlikové z Pasounu a z Holíče	100
Albrecht hrabě Šlik z Pasounu a z Holíče.....	100
Albrechtovy dcery	101
Pražští měšťané a obchodníci Prunarové.....	102
Šebestián Prunar.....	102
Jindřich Prunar	104
Jan Jeroným Prunar a jeho utopený syn	106
Jan Kutnauer ze Sonnensteinu	107
Druhý manžel Kateřiny	107
Stavovský odboj	108
Staroměstská exekuce.....	109
Po Bílé hoře	112
Jan Vodňanský z Uračova – třetí manžel Kateřiny.....	112
Konfiskace	113
Kryštof Šimon z Thun-Hohensteinu.....	113
LITOVICE ZA HRABAT ZE ŽDÁRU (před 1650 – 1702).....	115
Osudy hrabat ze Ždáru.....	117
Florián Jetřich hrabě ze Ždáru.....	117
František Adam Eusebius hrabě ze Ždáru.....	119

Obnova Litovic po třicetileté válce	120
Rozpad červenoújezdeckého panství	124
Dočasná správa Martiniců	124
Dělení panství	127
Anna Kateřina hraběnka z Magnis a její syn Josef Antonín	134
LITOVICE SOUČÁSTÍ TACHLOVICKÉHO PANSTVÍ (1702–1848)	135
Vznik panství za hraběte z Bredy.....	137
Bredova pozemková reforma.....	137
O dalších majitelích tachlovického panství	142
Anna Marie Františka velkovévodkyně toskánská (1732–1741).....	142
Bavorští vévodové a kurfiřti (1741–1805)	143
Toskánští Habsburkové (1806–1847).....	144
Hospodaření na panském dvoře	145
Správa panství a dvora	145
Polní hospodářství a chov dobytka	146
Panský zahradník	146
Rybniční hospodaření a panské sádky.....	147
Panský mlýn	148
Panská hospoda	148
Sedláci.....	149
Podoba a vybavení statků	149
Rodinný život sedláků	153
Domkáři v Litovicích.....	158
Postavení domkářů.....	158
Řemeslníci	161
Obecní záležitosti.....	162
Rychtáři.....	162
Obecní pastýř a sluha.....	162
Obecní hospodaření.....	162
Pronájmy obecních pozemků	163
Litovice ve starých katastrech.....	165
Berní rula z roku 1654	165
Tereziánský katastr z roku 1715.....	166
Josefský katastr z roku 1785	169
Stabilní katastr z roku 1840	172
Církevní a školní záležitosti.....	177
Litovice a hostivický kostel sv. Jakuba	177
Hostivická škola a její materiální zajištění	179
Z válečných událostí	179
OD ZRUŠENÍ PODDANSTVÍ DO KONCE MONARCHIE (1848–1918).....	181
Revoluční rok 1848	183
Císařský velkostatek.....	184
Zemědělské hospodaření.....	184
Zemědělské stavby.....	188
Rybníkářství, lesnictví a myslivost	191

Selská hospodářství.....	193
Zrušení poddanství a vyvazování statků	193
Zanikání některých selských hospodářství	193
Život na Linkově statku	195
Čelední služba.....	200
Živnosti	201
Hospody.....	201
Obchody	201
Řemeslníci	202
Politické dění a obecní samospráva.....	202
Počátky obecní samosprávy – spor o Skalku	202
Revolucionář Josef Václav Vlček	204
Jak probíhaly volby?	207
Domovské právo a péče o chudé	213
Ze schůzí litovického zastupitelstva	214
Litovice ve víru „velké“ politiky.....	215
Obecní úřad a obecní zaměstnanci.....	216
Obecní hospodaření	220
Obecní majetek.....	220
Obecní rozpočty	223
Obecní přirázka k daním.....	227
Společenský život	229
Pravidelné slavnosti a zábavy.....	229
Mimořádné slavnosti	229
Spolková činnost.....	230
Stavební rozvoj	231
Pražsko-duchcovská dráha.....	232
Vznik sítě okresních silnic	234
Stavby pro bydlení	236
Územní plánování	239
Církevní a školní záležitosti.....	241
Náboženské poměry.....	241
Litovice a hostivická škola.....	242
Války, neštěstí a zločiny	243
Prusko-rakouská válka v roce 1866.....	243
Pobyt vojsk při okupaci Bosny a Hercegoviny v roce 1878.....	243
Všeobecná branná povinnost	243
Lijáky, krupobití a další přírodní pohromy.....	243
Požáry.....	245
Nemoci obyvatel	245
Nemoci zvířat.....	246
Neštěstí a zločiny	247

První světová válka (1914–1918)	250
Válečné zápisky hospodářského dozorce Františka Tájka.....	251
Válečné vzpomínky Antonína Tejnora	259
Litovičtí občané vyznamenaní v rakouské armádě.....	264
Litovičtí občané v legiích.....	264
Oběti války a pomník padlých.....	265
Situace v zázemí.....	267
PRVNÍ REPUBLIKA (1918–1938).....	271
Politické dění a obecní samospráva.....	273
Politické strany v Litovicích	273
Celostátní, zemské a okresní volby	279
Průběh a výsledky obecních voleb	281
Změny složení zastupitelstva a spory mezi zastupiteli.....	284
Obecní komise	290
Z činnosti obecního zastupitelstva a rady	290
Dopady hospodářské krize a nezaměstnanosti	291
Obecní úřad a obecní zaměstnanci	292
Obecní hospodaření	294
Obecní rozpočty	294
Obecní přírázka k daním.....	295
Obecní dávky a poplatky	296
Stavební rozvoj	297
Regulační a parcelační plány.....	297
Výstavba rodinných domů	300
Významní prvorepublikoví stavitelé	301
Obecní stavby	305
Zavedení elektriny	305
Stavba hřbitova	306
Zemědělské hospodaření	308
Státní statek	308
Rolníci	309
Hospodaření na rybnících.....	309
Lesnictví a myslivost	310
Živnosti	311
Hostince a restaurace	311
Obchody	314
Služby	315
Řemeslníci	316
Haklova cihelna a Lindbetonka	316
Doprava	320
Pražsko-duchcovská dráha.....	320
Rozvoj sítě silnic	321
Autobusová doprava.....	322

Společenský život	323
Spolková činnost.....	323
Slavnosti a další události.....	324
Obecní knihovna	327
Církevní a školní záležitosti.....	328
Proměny náboženských poměrů.....	328
Škola	329
Pohromy, neštěstí a zločiny.....	330
Přírodní pohromy	330
Neštěstí a zločiny	331
DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA (1938–1945)	333
Běžný život za války	335
Podivná druhá republika.....	335
Obecní samospráva ve válečných podmínkách.....	335
Válečná omezení běžného života.....	336
Společenský život.....	339
Odboj	341
Litovičtí občané v zahraničním odboji	341
Válečné osudy litovických komunistů	342
Odbojová skupina litovické mládeže	343
Květen 1945.....	344
Revoluční národní výbor.....	344
Osvobození boje.....	346
Litovické oběti války	351
PRVNÍ POVÁLEČNÁ LÉTA (1945–1949)	355
Vyrovnávání se s důsledky války	357
Revoluční gardy	357
Internace Němců a konfiskace jejich majetku	358
Národní spolehlivost	360
Vystěhovalectví do pohraničí.....	361
Poválečné politické poměry a činnost místního národního výboru.....	362
Politické strany působící v Litovicích po roce 1945 a jejich výsledky ve volbách	362
Členové MNV	364
Zaměstnanci MNV	365
Úřadovna MNV	366
Politické spory v MNV před únorem 1948	367
Čestné občanství.....	368
Budování obce	368
Dvouletý plán	368
Brigádní práce	370
Regulační plán a výstavba obytných domů	371
Správa silnic.....	374
Rozšíření hřbitova	375
Snahy o zřízení vodovodu	375
Zřízení mateřské školy	376

Živnosti	380
Likvidace živností.....	381
Proměny zemědělského hospodaření.....	383
Státní statek	383
Litovická výzva.....	386
Rolníci a snahy státu o združstevnění zemědělství	388
Zemědělská družstva.....	389
Hospodaření na rybnících.....	389
Lesnictví a myslivost	391
Společenský život	391
Svaz české mládeže	393
Slavnosti.....	394
Běh Litovický okruh.....	397
Plesy a taneční zábavy.....	399
Ochotnické divadlo	400
Obecní knihovna	401
Kino.....	402
Veřejné sbírky.....	402
Pohromy, neštěstí a zločiny.....	403
Přírodní pohromy	403
Vyšetřované přestupky.....	403
Protipožární a protisabotážní hlídky	404
Sloučení Litovic s Hostivicí k 1. lednu 1950	405
První úvahy	405
Přípravy.....	406
Litovice součástí spojené obce	407
PŘÍLOHY	409
LITOVICE PAMÁTKY	411
Litovická tvrz	413
Kaple poutní cesty do Hájku	418
Kaple sv. Jana Nepomuckého.....	424
Rybničky kolem Litovic.....	427
ZANIKLÉ VÝZNAMNĚJŠÍ LITOVICE STAVBY	431
Bývalý litovický obecní špýchar	433
Bývalý Dělnický dům	436
Z HISTORIE LITOVICE STATKŮ, CHALUP A DOMKŮ	443
Úvodní poznámky	445
Poznámky k pramenům.....	445
Poznámky k peněžním údajům	447
Poznámky k plošným míram	447
Dům čp. 1	448
Dům čp. 2	450

Dům čp. 3.....	452
Dům čp. 4 – Vlčkovská chalupa.....	455
Dům čp. 5 – Perníčkovský grunt	460
Dům čp. 6.....	463
Domy čp. 7, 8 a 9.....	465
Dům čp. 10 – Zikmundovský grunt	468
Dům čp. 11 – Novákovský grunt	473
Dům čp. 12 – Osvaldovská chalupa.....	479
Dům čp. 13 – Endrovská chalupa	485
Dům čp. 14 – Vítkovský grunt	490
Dům čp. 15 – Kolářovský grunt	495
Dům čp. 16.....	500
Dům čp. 17.....	502
Dům čp. 18 – obecní domek	503
Dům čp. 19.....	504
Dům čp. 20.....	507
Dům čp. 21.....	509
Dům čp. 22.....	512
Dům čp. 23.....	514
Dům čp. 24.....	516
Dům čp. 25.....	518
Dům čp. 26.....	521
Dům čp. 27.....	524
Dům čp. 28.....	527
Dům čp. 29.....	529
Dům čp. 30.....	531
Dům čp. 31.....	533
Dům čp. 32.....	534
Dům čp. 33.....	536
Dům čp. 34.....	539
Dům čp. 35.....	541
Dům čp. 36 – Mrázovský grunt	543
Dům čp. 37 – litovický mlýn	547
Dům čp. 38.....	554
Dům čp. 39 – statek	556
Dům čp. 40 – statek	558
Dům čp. 41 – statek	561
Přehled stavitelů a majitelů domů.....	564
LITOVICE SPOLKY	571
Sbor dobrovolných hasičů v Litovicích (1899–1951).....	573
Založení a činnost do roku 1918	573
Za první republiky a 2. světové války.....	575
Poválečná léta.....	578

Všeobčanský klub spojených obcí Litovice, Břve a Jeneček (1923–1939).....	579
Pěvecko-dramatické sdružení „Hlahol“ v Litovicích (1927–1939)	580
Vlastenecko-dobročinná sdružená obec Baráčníků v Litovicích (1930 – po 1989).....	581
Dělnické tělocvičné spolky v Litovicích.....	586
Dělnická tělocvičná jednota Litovice (1920–1921).....	586
Federovaná dělnická tělocvičná jednota Litovice (1921–1935)	586
Jednota proletářské tělovýchovy Litovice-Hostivice (1930–1938).....	587
Na dělnickou tělovýchovu vzpomíнал František Kletečka	588
Dělnická tělocvičná jednota Hostivice-Litovice (1937–1945).....	589
Litovické sportovní kluby	590
Sportovní klub Meteor Litovice (1933–1939)	590
Sportovní klub Litovice (1946–1950)	591
Tělocvičná jednota Sokol Litovice (1940–1941)	593
Sdružení zahrádkářů pro Litovice a okolí (1936–1943)	595
Místní skupina Družiny válečných poškozenců v Litovicích (1938–1952).....	596
PŘEHLED STAROSTŮ A PŘEDSEDŮ MNV	597
PRAMENY A LITERATURA	621
Prameny	623
Edice pramenů	626
Literatura	629
Internetové prameny	635
SEZNAM VYOBRAZENÍ	637